

TEATR
Ludowy

KARTOTEKA

TADEUSZRÓŻEWICZ

2. BOHATER I TRAUMA.

BOHATER KARTOTEKI PRÓBUJE COŚ POWIEDZIEĆ. [...] ALE JEGO MOWA PRZYBIERA ZAWSZE FORMY KALEKIE, UŁOMNE, NIEDOKOŃCZONE. ROZPOCZYNA CZASEM SWE OPOWIADANIE Z UROCZYSTYM NAMASZCZENIEM, ABY NAGLE JE PRZERWAĆ. MA KŁOPOTY Z UPORZĄDKOWANIEM FAKTÓW, JEGO OPOWIEŚĆ WIKŁA SIĘ, ROZPADA, SKUPIA NA NIEISTOTNYCH DETALACH. TAK NA PRZYKŁAD WYGLĄDA ŻYCIORYS ZAPISANY NA KARTCE - BEZ ŁADU I SKŁADU MIESZAJĄ SIĘ W NIM HISTORYCZNE WYDARZENIA, BŁAHE EPIZODY, DATY UKOŃCZENIA SZKÓŁ. SVOJE OPOWIADANIE BOHATER WCIAŻ PODEJMUJE NA NOWO I WCIAŻ PORZUCA - TO JEDEN Z CHARAKTERYSTYCZNYCH RYTMÓW DRAMATU. KILKAKROTNIIE WYDAJE SIĘ, ŻE MA ZAMIAR POWIEDZIEĆ COŚ ISTOTNEGO [...]. NIGDY JEDNAK NIE KOŃCZY.

DLACZEGO TAK SIĘ DZIEJE? CZASEM PO PROSTU KTOŚ BOHATEROWI PRZESZKADZA, ROZPRASZA GO. [...] CZASEM [BOHATER] BRONI SIĘ PRZED PODJĘCIEM OPOWIADANIA, PONIEWAŻ RZECZ JEST DLA NIEGO ZBYT BOLESNA. TAK DZIEJE SIĘ W SCENIE Z WRONĄ, PARTYZANTEM, KTÓREGO ZASTRZELIŁ Z WYROKU ŻOŁNIERSKIEGO SĄDU. WRONA ZJAWIA SIĘ PRZED BOHATEREM I ŻĄDA WYJAŚNIENI. [...] NIE DOWIADUJEMY SIĘ, JAKIE BYŁY OKOLICZNOŚCI TAMTEGO WYDARZENIA, ALE MAMY PEWNOŚĆ, ŻE JEST TO DOŚWIADCZENIE, OD KTÓREGO BOHATER NIE MOŻE SIĘ UWOLNIĆ. TRAUMA I POCZUCIE WINY NIE POZWALAJĄ MU MÓWIĆ, POWODUJĄ, ŻE JEGO OPOWIADANIE JEST POSZARPANE, NIEJASNE, OBSESYJNIE KRĄŻY WOKÓŁ NIEWYPOWIEDZIANYCH PRZEŻYĆ I ZDARZEŃ.

G R Z E G O R Z N I Z I O Ł E K
"SZKICE O TEATRZE TADEUSZA RÓŻEWICZA"

3. MELANCHOLIA I JĘZYK.

CAŁA HISTORIA LECZENIA MELANCHOLII ILUSTRUJE, JAK BARDZO POTRZEBOWAŁA MEDYCYNA MITU CZARNEJ ŻÓŁCI DLA WYMYŚLANIA SWYCH TERAPII, JAK BARDZO CHCIAŁA MÓWIĆ O JEDNEJ, OKREŚLONEJ MATERII, DETERMINUJĄCEJ PRZYPADŁOŚĆ [...]. TRWAŁOŚĆ SŁOWA "MELANCHOLIA" (CZYLI W GRECE MELAINÉ KOINÁ - "CZARNA ŻÓŁĆ"), POCZĄWSZY OD V WIEKU PRZED NASZĄ ERĄ, ŚWIADCZY PRZEDĘ WSZYSTKIM O UPODOBANIU DO CIĄGŁOŚCI POJĘCIA [...]. NAWET JEŚLI OBJAWY BYŁY WIELORAKIE [...] PRZEZ WIEKI PRZYCZYNA WYDAWAŁA SIĘ MEDYCYNIE PROSTA: GŁÓWNYM WINOWAJCĄ BYŁ SKAŻONY "HUMOR", CZARNA ŻÓŁĆ [...]. PSYCHIATRIA DZIEWIĘTNASTOWIECZNA, A NASTĘPNIE WSPÓŁCZESNA WYSZCZEGÓLNIŁY "JEDNOSTKI CHOROBY", OBJAWOWE LUB FENOMENOLOGICZNE [...] I WPROWADZIŁY POJĘCIE DEPRESJI, KTÓRE, JAKKOLWIEK ROZUMIANE, OBEJMUJE WĘŻSZE TERYTORIUM NIŻ MELANCHOLIA STAROŻYTNYCH I EUROPY RENESANSOWEJ. NIEMNIEJ JEDNAK WSPÓŁCZEŚNIE PROPONOWANE I STOSOWANE TERAPIE SĄ NIEMAL WYŁĄCZNIE OBJAWOWE, GDYŻ MIMO PRÓB ROZPOZNAŃ PSYCHOGENETYCZNYCH ETIOLOGIA DEPRESYJNA POZOSTAJE WŁAŚCIWIE NIEOPISANA. WIĘC MÓWIMY NADAL: NIC, KTÓRE BOLI.

PODMIOT MELANCHOLIJNY, OWO "NIC, KTÓRE BOLI", JEST ZAWSZE ANTYKARTEZJAŃSKI, GDYŻ WYDRAŻONY, ROZPROSZONY, NA WEWNĘTRZNYM WYGNANIU. IM BARDZIEJ "MYŚLI" [...] TYM JEST GO MNIEJ (TAK WŁAŚNIE: MYŚLĘ, WIĘC MNIE NIE MA), TYM BARDZIEJ POGŁĘBIA SIĘ JEGO SMUTEK. MOŻNA POWIEDZIEĆ, ŻE MELANCHOLIA OD ZAWSZE, NA PRYWATNY SPOSÓB SWYCH MILIONÓW PRZYPADKÓW, DOKONYWAŁA PODWAŻENIA METAFIZYKI OBECNOŚCI I PODMIOTU, ZATEM DZIEŁA, KTÓREGO PODJĘŁY SIĘ GRUNTOWNIE OSTATNIE PRĄDY FILOZOFII XX WIEKU. PRZEPROWADZA ONA BOWIEM NATURALNĄ, BY TAK TO NAZWAĆ, KRYTYKĘ PODMIOTU: OSŁABIA GO NA RÓŻNE SPOSOBY, WYCOFUJE, ZACIEKLE UPRAWIA ZWĄTPIENIE, KTÓRE - W STANACH SKRAJNYCH - POSUWA SIĘ DO DELIRIUM

DELIRIUM NEGACJI, DO OBŁĘDU ZAPRZECZENIA, JAK TO SIĘ OKREŚLA KLINICZNIE. [...] FREUD MÓWI W SWOJEJ TEORII O "KANIBALU MELANCHOLIJNYM". POŻERA ON UTRACONY OBIEKT MIŁOŚCI, WCIELA W SIEBIE, ALE TAK CZYNIĄC POŻERA ON TEŻ, NICZYM MITYCZNY WĄŻ Z WŁASNYM W PASZCZY OGONEM, SIEBIE; NISZCZY SIEBIE KAWAŁEK PO KAWAŁKU; DO WŁASNEGO ISTNIENIA STOSUJE STRATEGIĘ SPALONEJ ZIEMI. NEGUJE WSZYSTKO, ZAPOMINA O CAŁYM ŚWIECIE, A O SOBIE PAMIĘTA PO TO, BY TYM BARDZIEJ SIEBIE ROZKRAJAĆ, BY SIEBIE ZMNIEJSZYĆ.

RETORYCZNOŚĆ ESTETYKI MELANCHOLIJNEJ PRZENOSI CZĘSTO SIŁĘ EKSPRESJI W SAMĄ MATERIE JĘZYKA, ODWIĄZUJE SŁOWA OD RZECZY [...] JĘZYK POTRAFI, NICZYM SZEKSPIROWSKI CZAS W SŁYNNYM OKREŚLENIU (TIME IS OUT OF HIS JOINTS) WYSKOCZYĆ ZE SWYCH KOLEIN. WIĘC WYSKOCZYŁ: SKŁADNIA CZY CAŁA GRAMATYKA, O KTÓREJ WSPOMINA FOUCAULT, TERAZ NISZCZONA JEST JUŻ WRĘCZ DOSŁOWNIE, DOPROWADZANA DO GRANICY BŁĘDU. [...] KIEDY MELANCHOLIA NIE DOCIERA DO TRWAŁEGO SEDNA RZECZY, DO TEGO, CO JEST W NICH BEZSPRZECZNIE ISTNIEJĄCE, POWSTAŁE, ZBUDOWANE, I DOSTRZEGA NADE WSZYSTKO ICH DRUGIE DNO, ŻRĄCĄ ICH NICOŚĆ I ABSURD ICH MASY, KIEDY NIE UMIE PRZEDSTAWIAĆ RZECZY TAKIMI, JAKIE SĄ W SWYM OCZYWISTYM UJAWNIENIU SIĘ, TO WOBEC TEJ NIEMOŻLIWOŚCI PRZEDSTAWIENIA, SAM JĘZYK STAJE SIĘ OKIEM, A MÓWIENIE WIDZENIEM. I W SAMYM JĘZYKU ROZGRYWA SIĘ (TO JESZCZE JEDEN MOTYW MELANCHOLIJNEJ "KRYTYKI JĘZYKA") JEDYNE DOSTĘPNE MELANCHOLII IGRZYSKO NIEOGRANICZENIA, NIESKOŃCZONOŚCI, EGZALTACJI BRAKIEM KRESU, GDY SŁOWA PRZYCHODZĄ AŻ DO ZADŁAWIENIA, AŻ DO WYCZERPANIA, AŻ SIĘ WSZYSTKIE WYPOWIEDZĄ.

M A R E K B I E Ń C Z Y K

"MELANCHOLIA - O TYCH, CO NIGDY NIE ODNAJDĄ STRATY"

4. MIT SCALAJĄCY.

MOTYWY ŻYCIA I ŚMIERCI NAKŁADAJĄ SIĘ NA SIEBIE - JAK W KAŻDYM DOŚWIADCZENIU GRANICZNYM, WIDAĆ TO JUŻ W SAMYM SCENICZNYM OBRAZIE. CAŁĄ SZEROKOŚĆ SCENY WYPEŁNIA ŚCIANA. POD ŚCIANĄ STOI ŁÓŻKO. NA ŁÓŻKU LEŻY CZŁOWIEK. CZĘSTO NIERUCHOMY, Z ZAMKNIĘTYMI OCZAMI - MARTWY. INNYM RAZEM SKULONY, OPATULONY KOŁDRĄ, PRZYBIERA "KSZTAŁT PŁODU W ŁONIE KOBIETY". OPOZYCJA ŻYCIA I ŚMIERCI SPROWADZA SIĘ, JAK WSZYSTKO W KARTOTECE, DO BARDZO ELEMENTARNYCH PRZECIWKONTRASTÓW: RUCHLIWOŚĆ - BEZRUCH, OTWARCIE - ZAMKNIĘCIE, ZGIEŁK - CISZA. KARTOTEKA NIE TYLKO OPOWIADA O TRAUMIE - SAM DRAMAT OKAZAŁ SIĘ ŻYWYM ORGANIZMEM NIĄ NAZNACZONYM. [...] MIĘDZY SCENĄ A WIDOWNIĄ NIE MA SYMETRII LUSTRZANEGO ODBICIA: BIERNOŚĆ BOHATERA POWINNA PORUSZYĆ WIDZÓW. PO JEDNEJ STRONIE DOKONUJE SIĘ AKT OFIARY: PRZYJĘCIE PRZEZ POETĘ POZYCJI ANONIMA. OPIS ROZPADU ŚWIATA I CZŁOWIEKA NABIERA DZIĘKI TEMU MOCY SCALAJĄCEGO MITU. MILCZENIE BOHATERA POZWAŁA WPISAĆ W JEGO RAMY OPOWIEŚĆ KAŻDEGO Z NAS.

GRZEGORZ NIZIOŁEK

"SZKICE O TEATRZE TADEUSZA RÓŻEWICZA"

5. S W O B O D N E K O M P O N O W A N I E.

KARTOTEKA JEST SZEROKIM OTWARCIEM TWÓRCZOŚCI RÓŻEWICZA. ZA JEDNYM ZAMACHEM OBALA ONA WSZELKIE REGUŁY, KONWENCJE TEATRU NATURALISTYCZNEGO. JEST SZTUKĄ, KTÓRA NIE POSIADA POCZĄTKU I KOŃCA, NIE MÓWIĄC O ŻADNEJ Z TRZECH JEDNOŚCI, Z AKCJĄ WŁĄCZNIĘ; NIE MA SKOŃCZONEJ LICZBY UCZESTNIKÓW ANI EPIZODÓW. JEST MODELEM DO UKŁADANIA I DO UZUPEŁNIANIA. TĘ JEJ UDERZAJĄCĄ STRUKTURĘ UWYDATNIŁY JESZCZE I ROZSZERZYŁY NAPISANE OD RAZU, OPUBLIKOWANE ZAŚ Z POWODU CENZURY PO DZIESIĘCIU LATACH, ODMIANY TEKSTU (T1, 105-123). NIE TYLKO WZBOGACAJĄ ONE, WYOSTRZAJĄ I KOMPLIKUJĄ SPRZECZNOŚCI KARTOTEKI (ZWŁASZCZA W DWÓCH GŁÓWNYCH JEJ DZIAŁACH: WOJENNYM, GDZIE POJAWIA SIĘ PIERWSZA ZAPOWIEDŹ DO PIACHU..., I STALINOWSKIM, ŁĄCZNIE Z SZUBIENICĄ W BUDAPESZCIE), LECZ PODKREŚLAJĄ I SANKCJONUJĄ SWOBODNE TRAKTOWANIE EPIZODÓW, MOŻLIWOŚCI ICH PRZESUWANIA W CZASIE I W PRZESTRZENI I SWOBODNEGO KOMPONOWANIA, ZGODNIE Z ZAMIARAMI REALIZATORÓW.

T A D E U S Z D R E W N O W S K I
"WALKA O ODDECH"

6. RÓŻEWICZOKARTOTECE.

"JA MIAŁEM ZAWSZE WIELKĄ ŚWIADOMOŚĆ TEGO, CO ROBIĘ. WIEDZIAŁEM, ŻE NIC NIE ZROBIĘ, JEŚLI NIE ROZRZUCĘ NA WSZYSTKIE STRONY TYCH STARYCH ZABAWEK, KLOCKÓW, NIE POWYRZUCAM I NIE BĘDĘ PRÓBOWAŁ Z NICH ZŁOŻYĆ ZUPEŁNIE NOWEJ CAŁOŚCI. TĘ ŚWIADOMOŚĆ PRZY ROBOCIE KARTOTEKI MIAŁEM. I MIAŁEM ŚWIADOMOŚĆ EWENTUALNEJ ZUPEŁNIE KLĘSKI. ŻE BĘDZIE TO POCZYTANE ZA ZUPEŁNE GŁUPSTWO. ŻE JEŚLI KARTOTEKI NIE NAPISZĘ W SPOSÓB ZUPEŁNIE NOWY, TO..."

KAZIMIERZ BRAUN,
TADEUSZ RÓŻEWICZ
"JĘZYKI TEATRU"

ADAPTACJA / REŻYSERIA MARCINKALISZ

DRAMATURGIA
TOMASZCYMERMAN

SCENOGRAFIA / KOSTIUMY / GRAFIKA
KATARZYNA KORNELIA KOWALCZYK

PROJEKCJE
ELWIRAWOJTUNIK, POPESCSABALANG
(ELEKTROMOON)

OPRACOWANIE MUZYCZNE
SOUNDENSEMBLE

ŚWIATŁA / MATERIAŁY FILMOWE / TRAILER
SEBASTIAN STRAMA

ASYSTENT REŻYSERA / INSPICJENT
MARTYNAREZNER

ASYSTENT SCENOGRAFA
STEFANIA JABŁOŃSKA

ASYSTENCI DO PRACY Z MŁODZIEŻĄ
KONRAD ŻYGADŁO, KAMIL MULARZ

ANIMACJA
BETINABOŻEK, IGORKAWECKI

PERFORMANCE / MEDIASPOŁECZNOŚCIOWE
TOMASZKACZMARCZYK

WYSTĘPUJĄ

PIOTRFRANASOWICZ

JANNOSAL

GABRIELAOBERBEK

PIOTRPILITOWSKI

BEATASCHIMSCHEINER

IWONASITKOWSKA

BOGDANSŁOMIŃSKI (GOŚCINNIE)

JULIASOBIESIAK (GOŚCINNIE) /
RYSZARDSTAROSTA

ORAZ MŁODZIEŻ

NATALIA SKOLMOWSKA, ANETA MAŁYSKA, LIDIA BRYJA, KAROLINA KŁOSOWSKA,
ELŻBIETA TRZASKOŚ, JULIA GOŁAWIECKA, KLAUDIA JANAS, ANGELIKA SZELĄGIEWICZ,
MAŁGORZATA FRON, ADA ŁOMNICKA, GABRIELA ZAWADZKA, JERZY BUTRYM
JAN PRZEWIĘŻLIKOWSKI, MACIEJ MALIK, MARCIN BORYS, MIKOŁAJ ŚLIWA

PREMIERA 30 PAŹDZIERNIKA 2015
SCENA STOLARNIA
351 PREMIERA TEATRU LUDOWEGO

TEATR
Ludowy
50lat

OSIEDLE TEATRALNE 34
12 68 02 112/113
TEATR@LUDOWY.PL

SCENA STOLARNIA

KASA BILETOWA - DUŻEJ SCENY

OSIEDLE TEATRALNE 34

CZYNNA PN - SB

12.00 - 19.00

NIEDZIELA I ŚWIĘTA:

2 GODZ. PRZED SPEKTAKLEM

DYREKTOR:

JACEK STRAMA

ZASTĘPCA DYREKTORA:

JERZY FEDOROWICZ

GŁÓWNA KSIĘGOWA:

DOROTA GROSZEK

SEKRETARZ LITERACKI:

MARYNA KLOTZER

PROMOCJA I REKLAMA:

BEATA STRAMA, ANNARYS

KIEROWNIK BIURA OBSŁUGI WIDZA:

EWASKOCZYŁAS-TKACZ

KIEROWNIK SCENY:

MICHAŁ RUSZKOWSKI

KIEROWNIK PRODUKCJI:

ZENON MACIAK

OŚWIETLENIE:

KRZYSZTOF SYSŁO, TOMASZ KAPUSTA

AKUSTYKA:

ROMANTROJANOWSKI

CHARAKTERYZACJA:

LIDIA PORĘBA-JARGOSZ

GARDEROBIANA:

BOŻENA ŚWIĄTKOWSKA, ANNA KALEMBA

PRACETAPICERSKIE:

STANISŁAW KASPRZYK

REDAKCJA PROGRAMU

TOMASZCYMERMAN

OPRACOWANIE GRAFICZNE PROGRAMU

KATARZYNA KORNELIA KOWALCZYK

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO.

wtw://
WROCLAWSKI TEATR WSPÓŁCZESNY

wtw://strefy_kontakt_2016
KAJZAR KARPOWICZ RÓZEWICZ

PRZEDSTAWIENIE POWSTAŁO W RAMACH PROJEKTU |WTW://STREFY_KONTAKTU 2016 REALIZOWANEGO PRZEZ WROCLAWSKI TEATR WSPÓŁCZESNY JAKO CZĘŚĆ PROGRAMU „WROCLAW – EUROPEJSKA STOLICA KULTURY 2016”.

DZIENNIK POLSKI

WATYKANEKKA WODA MINERALNA
Małopolanka
... Zdrój ...

**RADIO
KRAKÓW**

**TVP
KRAKÓW**

**KAR
NET**

KRAKÓW.PL
DWUTYGODNIK MIEJSKI

W WROCLAW 2016
Europejska Stolica Kultury

WWW.KRAKOW.PL

ArcelorMittal